

M&A Index Poland

Fuzje i przejęcia w II kw. 2023 roku

Łączna liczba transakcji *

96 (II kw. 2023)

Wartość największej transakcji **

3,9 mld PLN

(Przejęcie STS Holding przez Entain CEE)

* na podstawie publicznie dostępnych danych

** wśród transakcji z ujawnioną ceną

O raporcie

Raport M&A Index Poland to pozycja, która na stałe wpisała się w kalendarz branżowych podsumowań w Polsce. Raporty przygotowane są co kwartał przez firmę doradcą **Navigator Capital** oraz firmę **Fordata**, lidera w zakresie rozwiązań IT wspierających fuzje i przejęcia.

Opracowania te mają na celu pokazanie dynamiki polskiego rynku fuzji i przejęć, z naciskiem na opis najciekawszych naszym zdaniem transakcji. Obserwujemy także częstotliwość wykorzystania narzędzia Virtual Data Room w transakcjach M&A w Polsce.

01 . Wprowadzenie

W II kw. 2023 roku byliśmy świadkami **96 transakcji** na polskim rynku fuzji i przejęć. To o 7 więcej niż w II kw. 2022 roku i o 1 więcej niż w I kw. 2023 r. Największą transakcją było przejęcie STS Holding przez Entain CEE.

02 . Wybrane transakcje

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
STS Holding	Entain CEE	Inwestor prywatny	3,9 mld PLN

STS Holding, lider polskiego rynku bukmacherskiego został przejęty przez Entain CEE, joint-venture działający w branży bukmacherskiej, należącego do grupy Entain i czeskiego funduszu inwestycyjnego EMMA Capital. Mateusz Juroszek pozostanie prezesem zarządu STS Holding S.A. oraz STS S.A., obejmując również stanowisko w Radzie Dyrektorów Entain CEE. Po połączeniu dwóch podmiotów zarząd, struktura oraz plany rozwoju na polskim rynku mają pozostać w dużej mierze niezmienione. Dzięki wejściu do Grupy Entain STS będzie mógł korzystać z wiedzy, rozwiązań, technologii, dostępu do kapitału w ramach szerokiej oraz międzynarodowej grupy kapitałowej. Całkowita wartość transakcji wyniesie blisko 3,9 mld zł brutto. Nabycie jest uzależnione od zgody organów antymonopolowych i ma zostać sfinalizowane w III kwartale 2023 roku.

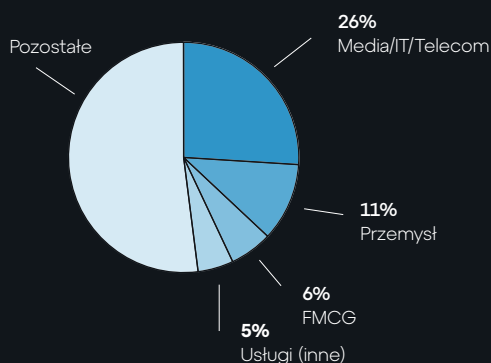
Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
R-GOL	Innova Capital	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

Fundusz Innova/7 objął większościowy pakiet w spółce R-GOL, zajmującej się dystrybucją sprzętu dla entuzjastów piłki nożnej, profesjonalistów oraz klubów piłkarskich w regionie CEE. Transakcja pozwoli Innova Capital na rozszerzenie swojego portfolio o kolejną inwestycję w obszarze wyspecjalizowanego e-commerce. Będzie to jednocześnie druga transakcja zrealizowana w ramach funduszu Innova/7. Rosnące wydatki Polaków na uprawianie sportu sprawiły, że branża stała się atrakcyjna dla funduszy private equity.

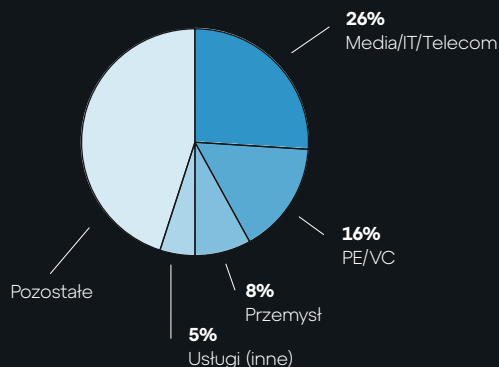
Ujęcie sektorowe

Transakcje z udziałem polskich podmiotów pogrupowane według aktywności przedsiębiorstw z danych sektorów (wg liczby transakcji).

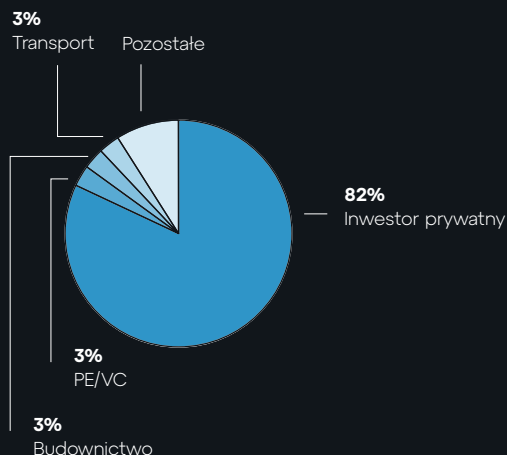
PODMIOT PRZEJMOWANY (%)

STRONA KUPUJĄCA (%)

STRONA SPRZEDAJĄCA (%)

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Skriware	Shape Robotics	Investor prywatny	Nie ujawniono

Skriware – polska firma specjalizująca się w rozwiązaniach z zakresu druku 3D i robotyki dla sektora edukacyjnego zostanie przejęta przez duńską spółkę Shape Robotics, także działającą w tym obszarze. Poprzez przejęcie polskiego przedsiębiorcy duńska firma chce zdobyć udział w polskim rynku oraz uzyskać lepszą pozycję do startu w przetargach organizowanych przez polskie instytucje edukacyjne. Warto wspomnieć, że w styczniu 2023 r. Skriware podpisał umowę z Ministerstwem Edukacji na udostępnienie za kwotę 21,6 mln PLN platformy Skriware Academy szkołom uczestniczącym w rządowym programie Laboratoria Przyszłości. Finalizacja transakcji jest planowana na sierpień 2023 r.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Sewertronics	Halma plc	Investor prywatny	184 mln

Brytyjska spółka, Halma plc zakupiła 100% udziałów Sewertronics sp. z o.o. za kwotę 41 mln EUR. Sewertronics z siedzibą w Rzeszowie zajmuje się naprawą i renowacją rurociągów kanalizacyjnych z wykorzystaniem innowacyjnej i opatentowanej technologii ultrafioletowej LED. Z kolei Halma jest globalną grupą spółek technologicznych, notowaną na londyńskiej giełdzie i wchodzącą w skład FTSE 100. Grupa składa się z ponad 45 firm, zatrudniających ponad 7500 osób w ponad 20 krajach, prowadzących działania w Europie, USA i Azji. Dodatkowe wynagrodzenie w wysokości do 18 mln EUR mogą być płatne po spełnieniu określonych warunków.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Alumetal	Norsk Hydro	Investor prywatny	1,2 mld

Norsk Hydro ASA, norweska spółka zajmująca się wydobyciem boksytu i przetwórstwem aluminium, przejmie Alumetal SA, poprzez wezwanie na Warszawskiej GPW do skupu akcji pozostających w rękach akcjonariuszy. Norsk Hydro działa w 40 krajach, w tym w Polsce i na Węgrzech. Grupa kapitałowa Alumetal działa w przemyśle odlewniczym i hutniczym w zakresie produkcji wtórnego aluminium, tj. wytwarzania aluminiowych stopów odlewniczych oraz stopów wstępnych ze złomu aluminiowego. Alumetal jest krajowym liderem oraz drugim największym wytwórcą wtórnych stopów aluminium w Europie. Spółka jest obecna na Warszawskiej giełdzie od 2014 r. W czerwcowym wezwaniu Hydro do sprzedaży 100% akcji Alumetalu po 82 zł za akcję zapisami zostało objętych ponad 97% wszystkich akcji. Transakcja nabycia akcji przez Hydro ma zostać sfinalizowana w lipcu 2023 r. Na początku maja Hydro uzyskała także zgodę Komisji Europejskiej na planowane przejęcie Alumetalu.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
PartyDeco	RIO ASI	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

RIO ASI, fundusz należący do Rafała Brzoski zakupił 51% udziałów w firmie PartyDeco z siedzibą w Szczecinie. PartyDeco to formalnie pierwsza inwestycja RIO. Można zauważyć, że zakup ten jest częścią strategii mającej na celu akwizycję dojrzałych, perspektywicznych spółek i dalsze wspieranie ich w ekspansji na rynki międzynarodowe. Fundusz zamierza w ten sposób budować przedsiębiorstwa działające na skalę międzynarodową w atrakcyjnych niszach branżowych. PartyDeco jest producentem oraz sprzedawcą akcesoriów oraz ozdób imprezowych i jest aktywne zarówno w Polsce, jak i w krajach europejskich. Inwestycja ma zapewnić spółce kapitał potrzebny do zwiększenia udziału na rynkach zagranicznych, w szczególności w USA.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Aktywa Inter-Welm	Grupa Cichy-Zasada	Inter-Welm	Nie ujawniono

Grupa Cichy-Zasada, lider polskiego rynku dealerskiego, ogłosił zamiar przejęcia aktywów Inter-Welm, z siedzibą w Bielsko-Białej. Finalizacja transakcji oczekuje jeszcze na zgodę UOKiK. Część przedsiębiorstwa, która jest przedmiotem przejęcia, ma być wykorzystana przez GCZ do kontynuowania działalności salonu samochodowego Audi w Bielsku-Białej, świadczenia usług serwisowych i naprawczych oraz sprzedaży części zamiennych. Przejęcie jest kontynuacją działań konsolidacyjnych wykonywanych przez Grupę Cichy-Zasada, która w poprzednim kwartale nabyła 100% udziałów warszawskiego dealera Skody, Auto-Wimar. O wyższej aktywności podmiotów z tego rynku świadczy także transakcja zawarta w tym kwartale przez Grupę Bemo, która przejęła aktywa Szpot Sp. z o.o.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Colt Recycling	Elemental Holding	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

Grupa Elemental Holding podpisała umowę przejęcia 100% udziałów w Colt Recycling i Colt Recycling Southeast. Przejmowany to amerykańska grupa zajmująca się recyklingiem e-odpadów i utylizacją aktywów IT działająca na wschodnim wybrzeżu USA. Przejmowane zakłady przetwarzają łącznie 40 tysięcy ton elektroniki rocznie, specjalizując się w odzyskiwaniu metali szlachetnych, usługach związanych z utylizacją aktywów IT i odsprzedażą używanych komponentów IT. Przejęcie Colt Recycling stanowi kontynuację ekspansji Grupy Elemental w Stanach Zjednoczonych i Ameryce Północnej. W omawianym kwartale, Elemental Holding dokonał również transakcji zakupu Daniel Ball Converter Recycling, a wcześniej przedmiotem transakcji były takie podmioty jak PGM of Texas, Maryland Core oraz Legend Smelting and Recycling. Zgodnie z zapowiedziami spółki, Elemental planuje rozszerzyć swoją działalność o zbieranie i recykling baterii litowo-jonowych, aby pozyskać kompetencje w zakresie odzysku metali, takich jak lit, nikiel czy kobalt.

Navigator Capital

- Navigator Capital wraz z Domem Maklerskim Navigator jest czołowym niezależnym doradcą finansowym dla przedsiębiorstw specjalizującym się w transakcjach M&A oraz publicznych i prywatnych emisjach akcji i obligacji.
- Przez 15 lat swojego istnienia zrealizowaliśmy ponad 100 transakcji różnego typu, a kilkunastoletnie doświadczenie rynkowe Partnerów Navigator obejmuje transakcje o łącznej wartości ponad 15 mld PLN.
- Współpraca z międzynarodową siecią firm doradczych zrzeszonych pod szyldem Pandion Partners pozwala skutecznie obsługiwać transakcje międzynarodowe.

Fordata

- Fordata jest liderem na polskim rynku kapitałowym, który w oparciu o technologię Virtual Data Room usprawnia zarządzanie dokumentami i komunikacją podczas złożonych procesów transakcyjnych
- Wspieramy największe transakcje M&A, IPO, inwestycje private equity, restrukturyzacje, prywatyzacje oraz projekty związane z pozyskiwaniem finansowania w Polsce oraz w innych krajach Europy.
- Aplikacja Fordata podniosła bezpieczeństwo i efektywność ponad 1200 transakcji różnego typu, o wartości ponad 42 mld PLN.
- Z usług Fordata korzystają liderzy branż w Polsce i za granicą: fundusz Private Equity Enterprise Investors, Enea SA, Home.pl, Grupa LOTOS, Grant Thornton, NFI Empik, ZELMER, Bank DNB, BOŚ Bank, Polimex Mostostal, Budimex, DM PKO Banku Polskiego, Deloitte Advisory, EY, KPMG Advisory, JSW, HAITONG oraz wiele innych.

Partnerzy biznesowi

Autoryzowani doradcy

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Goodspeed	Enterprise Investors	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

Polish Enterprise Fund VIII, fundusz private equity zarządzany przez Enterprise Investors, nabędzie pakiet mniejszościowy w Goodspeed. Spółka ta jest największym w Polsce dostawcą wysokospecjalistycznych usług logistycznych dla producentów cateringów dietetycznych oraz dań gotowych. W związku z inwestycją Polish Enterprise Fund VIII obejmie 49,8% akcji spółki. Założyciele Goodspeed, Sylwester i Paweł Rypina pozostaną jej większościowymi udziałowcami i nadal będą działać w strukturach spółki, rozwijając jej działalność na polskim rynku. Wartość transakcji nie została ujawniona.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
TIM S.A.	Grupa Würth	Inwestor Prywatny	1 mld PLN

Grupa Würth, światowy lider w obszarze rozwiązań mocujących i montażowych ogłosiła wezwanie na akcje TIM S.A., polskiej spółki notowanej na GPW będącej wiodącym dostawcą oferującym szeroki asortyment elektrotechniczny dla firm i profesjonalistów. TIM jest liderem polskiego rynku e-commerce B2B w tym obszarze, działając poprzez portal tim.pl oraz sieć społecznościową „Łączy nas napięcie”. W skład Grupy Kapitałowej TIM wchodzi również 3LP S.A. – operator centrów logistycznych, świadczący usługi dla podmiotów z branży e-commerce. Po zakończeniu wezwania Spółka TIM S.A. ma stać się integralną częścią jednostki biznesowej Electrical Wholesale Grupy Würth, a intencją kupującego jest ogłoszenie przymusowego wykupu akcji oraz delisting.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Dermena Lab	Laboratorio Genove	Pharmena	41,7 mln

Pharmena, notowana na GPW spółka z branży biotechnologicznej sprzedała hiszpańskiej spółce Laboratorio Genove 100% udziałów spółki zależnej Dermena Lab wraz z działalnością dermokosmetyczną za cenę początkową 41,7 mln zł (cena ta może podlegać korekcie na podstawie umowy zawartej przez strony). Spółka uzyskane ze sprzedaży środki planuje przeznaczyć na prace nad innymi projektami w oparciu o opatentowaną przez nią substancję czynną 1-MNA. Dotychczasową działalność dermokosmetyczną Pharmeny stanowiły trzy linie produktów: segment Hair Care - dermokosmetyki dla osób posiadających problem z osłabionymi, nadmiernie wypadającymi włosami oraz z łupieżem; segment Face Care - dermokosmetyki do pielęgnacji skóry twarzy oraz segment Body Care - dermokosmetyki do pielęgnacji ciała z różnymi problemami dermatologicznymi. Laboratorio Genové z siedzibą w Hiszpanii to międzynarodowa firma dermatologiczna zajmująca się opracowywaniem, produkcją i komercjalizacją produktów farmaceutycznych i dermokosmetycznych, która koncentruje się na produktach przeciw wypadaniu włosów i przeciwstarzeniowych.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
SAT	Avallon	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

Fundusz private equity Avallon zainwestował w udziały poznańskiej firmy SAT sp. z o.o., będącej właścicielem marki S'portofino. Spółka SAT działa na rynku od 1990 r., jako dystrybutor oraz przedstawiciel marek sportowych premium. Stworzyła markę sklepów, które funkcjonują jako koncept łączący sport oraz modę, a działają na rynku polskim oraz 8 rynkach zagranicznych. W 2022 r. spółka zanotowała 152 mln zł przychodów. Spółka ma zamiar wejść do kolejnych 4 krajów europejskich z ofertą S'portofino. Dla Avallon MBO Fund III to już 7 transakcja w 2023 roku. Transakcja została przeprowadzona z wykorzystaniem systemu Fordata Virtual Data Room.

Kontakt

Artur Wilk, Manager

artur.wilk@navigatorcapital.pl
+48 881 700 119

Navigator Capital S.A.

ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa
+48 22 630 83 33 fax +48 22 630 83 30
biuro@navigatorcapital.pl navigatorcapital.pl

Marcin Rajewicz, Key Account Manager

marcin.rajewicz@fordata.pl
+48 533 354 054

Fordata sp. z o.o.

Taczaka 24, 61-819 Poznań
+48 536 353 776
biuro@fordata.pl fordata.pl

Marcin Rajewicz

Key Account Manager w **Fordata**
Ekspert branży nieruchomości komercyjnych

03 . Komentarze ekspertów

W drugim kwartale 2023 roku odnotowaliśmy **96 transakcji**, o 7 więcej w stosunku do analogicznego kwartału poprzedniego roku i o 1 więcej w stosunku do wyniku z początku bieżącego roku. W ujęciu sektorowym zaangażowanych stron, najwięcej kupował sektor **TMT (26%)**, wśród podmiotów przejmowanych przeważał sektor **TMT (26%)**, natomiast najczęściej sprzedawali **inwestorzy prywatni (82%)**. Już teraz obserwujemy, że drugie półrocze, a szczególnie ostatni kwartał 2023 obfitować będzie zwiększoną liczbą realizowanych transakcji. Nasze przewidywania z końcówki 2022 roku póki co sprawdzają się, jest aktywnie na rynku M&A i widać wzmożoną aktywność inwestorów zagranicznych.

Friend-shoring: Rozwój trendu w odpowiedzi na zmiany geopolityczne w Europie

Pandemia oraz wojna wyraźnie ukazały delikatność łańcuchów dostaw. Aby zapewnić płynny przepływ towarów w ramach zaufanych i partnerskich krajów, został opracowany model "friend-shoring". Friend-shoring zakłada poszukiwanie i nawiązywanie strategicznych partnerstw handlowych, które zapewnią stabilność i zaufanie w przepływie towarów. W odpowiedzi na zmiany geopolityczne w Europie, trend friend-shoringu nabral rozpędu. Friend-shoring umożliwia współpracę między lokalnymi graczy, dostawcami i funduszami private equity, synergizując w ten sposób wiedzę biznesową i koncentrując się wyłącznie na regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Wśród korporacji, które zdecydowały się na przeniesienie swojej działalności do Polski, można wymienić przede wszystkim Polpharmę. Firma ta podjęła inicjatywę w celu odcięcia się od azjatyckich dostawców substancji o wysokiej aktywności, rozpoczynając budowę nowoczesnego kompleksu produkcyjnego w Starogardzie Gdańskim. Innym przykładem jest MAN Truck & BUS, który przeniósł swoje operacje z Ukrainy do Polski. W ramach tego ruchu, polska fabryka w Starachowicach zostanie wykorzystana do produkcji elektrycznych wiązek dla projektu MAN NHMR. W kategoriach zjawiska friend-shoringu można również rozpatrywać fuzję firm Bracia Sadownicy i Victoria Cymes, które połączyły siły, pozostawiając obie marki aktywne.

Banki zaostrzają kryteria kredytowania

Możemy przewidywać kontynuację trendu zaostrzania kryteriów udzielania kredytów. Ze względu na widoczny spadek zapotrzebowania przedsiębiorców na finansowanie inwestycji oraz prognozowane globalne spowolnienie gospodarcze, banki starają się minimalizować ryzyko potencjalnej niewypłacalności kredytobiorców. Należy również wspomnieć o trudnościach, z jakimi zmaga się rynek bankowy w związku z wyrokiem TSUE z dnia 15 czerwca 2023 roku dotyczącym kredytów we frankach. Wg szacunków KNF, potencjalne straty wynikające z tego orzeczenia mogą wynosić ok. 100 mln PLN. W przypadku unieważnienia przez sąd umowy kredytowej, bankom nie będzie przysługiwać roszczenie o wynagrodzenie z tytułu udostępnionego kapitału. To poważne uderzenie dla sektora bankowego, co może prowadzić do wzrostu kosztów świadczonych przez banki usług.

Fundusze private equity wciąż się rozglądają

Ograniczony dostęp do finansowania bankowego dla mniejszych przedsiębiorstw otwiera nowe możliwości dla inwestorów private equity w Polsce, zwłaszcza w sektorach takich jak ochrona zdrowia, nowe technologie, nieruchomości i logistyka oraz

Marcin Rajewicz

Key Account Manager w **Fordata**
Ekspert branży nieruchomości komercyjnych

energetyka odnawialna. Inwestycje private equity stają się bardziej atrakcyjne dla spółek niż tradycyjne kredyty. Fundusze PE mogą akceptować większe ryzyko i oferować elastyczne warunki finansowania. Mimo niepewności rynkowej i zmieniającego się środowiska biznesowego, fundusze PE/VC pozostają zaangażowane (16% po stronie kupujących w 2Q 2023) i poszukują obiecujących przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym roku utrzymał się trend finansowania start-upów przez VC (zeszły rok był rekordowy, ten też wygląda obiecująco).

ESG jako kluczowy czynnik w transakcjach fuzji i przejęć?

Czynniki środowiskowe, społeczne i związane z zarządzaniem (ESG) zyskały na znaczeniu w transakcjach fuzji i przejęć, szczególnie w sektorze nieruchomości komercyjnych. Kraje Europy Środkowo-Wschodniej oferują kopalnię innowacji, w połączeniu z niedrogą siłą roboczą, liberalnymi trendami legislacyjnymi i administracyjnymi, sprzyjającymi rozwojowi przedsiębiorstw i korzystnym otoczeniem biznesowym. Czynnik ESG, zarządzanie firmą w zrównoważony sposób coraz częściej są brane pod uwagę przy wycenie spółek. Fundusze private equity, które obecnie mają duży wpływ na rynek M&A w Europie Środkowo-Wschodniej oraz inwestują ogromne sumy również analizując potencjał zakupowy sprawdzają, czy firma wypełnia zobowiązania środowiskowe i społeczne.

Wzrost inwestycji zagranicznych w Polsce: Perspektywy na nadchodzące miesiące

Prywatny kapitał nadal wykazuje duże zainteresowanie aktywami medialnymi, a szczególną uwagę poświęca się obecnie gorącym podsektorom, takim jak IT, technologia, branża gier i video. Obserwując rosnące zainteresowanie zagranicznych inwestorów, a także ich obecne ruchy, nadchodzące miesiące mogą być korzystne pod względem wartości bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce. Potwierdzają to dane PAIH, która obsługuje obecnie ok. 180 projektów o wartości około 12,93 miliarda EUR, głównie w sektorach takich jak usługi biznesowe, elektromobilność, motoryzacja, elektronika i chemia. Na szczególną uwagę zasługuje również sektor rozwiązań technologicznych dla samochodów elektrycznych, który szybko zyskuje na znaczeniu.

Przejście Polski na odnawialne źródła energii: Inwestycje i rozwój branży OZE

Sytuacja w branży energetycznej w Polsce dynamicznie się zmienia. Szacuje się, że do 2030 roku 50% zapotrzebowania na energię w Polsce zostanie pokryte z odnawialnych źródeł (OZE). Szczególną rolę odegrają tutaj morskie i lądowe farmy wiatrowe, elektrownie wodorowe oraz fotowoltaika. Możemy spodziewać się również dalszych inwestycji zagranicznych - Industriens Pension i Better Energy planują zainwestować w fotowoltaikę w Polsce, Danii i Szwecji ponad 800 mln EUR. Choć ta branża, nieustannie ewoluuje to w kolejnych latach kluczową rolę z pewnością odegrają OZE oraz rozwiązania hybrydowe. W płynnym krajobrazie transakcyjnym OZE, którego aktywność rośnie i rosnąć będzie, narzędzia do prowadzenia procesów akwizycyjnych, tj. Virtual Data Room, nabrały dodatkowego znaczenia, stając się systemem wspierającym transakcje.

Artur Wilk

Manager w **Navigator Capital**

W II kwartale 2023 roku na polskim rynku ogłoszono **96 transakcji M&A**, o siedem więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Liczba odnotowanych transakcji była również wyższa niż w kwartale poprzedzającym, w którym byliśmy świadkami 95 transakcji. Osiągnięty wynik jest potwierdzeniem dobrej kondycji rynku M&A w Polsce.

Największą transakcją akwizycyjną w tym okresie było przejęcie STS Holding, lidera polskiej branży bukmacherskiej, posiadającego ok. 35% polskiego rynku, przez Entain CEE. Transakcja odbyła się poprzez wezwanie do sprzedaży 100% akcji spółki, a equity value wynosi ok. 3,9 mld PLN. W dacie przygotowywania raportu, jest to transakcja o najwyższej ujawnionej wartości zawarta w 2023 roku.

Liczba zrealizowanych transakcji świadczy o podtrzymaniu dobrego sentymentu na polskim rynku M&A, co zbieżne jest z naszymi przewidywaniami wyrażonymi w poprzednim raporcie. Wysoka aktywność na rynku transakcyjnym utrzymuje się pomimo wciąż trwającej wojny na terytorium Ukrainy i powiązanej z tym sytuacji ekonomicznej i geopolitycznej. Na sytuację na rynku M&A mogą wpłynąć także zmieniające się oczekiwania inflacyjne, które mogą zachęcać inwestorów zagranicznych do większej aktywności na rynku polskim.

Polepszenie nastrojów wśród inwestorów możemy także obserwować na warszawskiej giełdzie - od końca marca indeks WIG wzrósł o około 10%. Mimo odnotowanych wzrostów, notowane na polskiej giełdzie spółki nadal stanowią atrakcyjne cele przejęcia dla inwestorów strategicznych i spodziewamy się, że najbliższe okresy będą charakteryzowały się przewagą wezwań do sprzedaży akcji nad liczbą debiutów giełdowych. Oprócz wspomnianego wyżej wykupu STS, w II kwartale zrealizowano inne znaczące transakcje wpisujące się w ten trend. Mowa tutaj o przejęciu Alumetal S.A. przez Norsk Hydro za około 1,2 mld PLN oraz wezwaniu ogłoszonym przez Wurth Group na akcje TIM S.A. – dystrybutora sprzętu elektronicznego za kwotę ok. 1 mld PLN.

Na zakupy ruszyły także fundusze PE, które odpowiadały za 16% rynku po stronie kupującej, których aktywność w regionie CEE pozostaje na rekordowo wysokim poziomie. Wyższa aktywność podmiotów z tego sektora może być powodowana potrzebą uzupełnienia portfola po okresie wyższej niepewności gospodarczej, w której część podmiotów wstrzymywała się z uruchamianiem nowych inwestycji. Wśród najciekawszych transakcji należy wymienić transakcje z sektora dystrybucji sprzętu sportowego, w którego potencjał uwierzyły fundusze Innova oraz Avallon, inwestując odpowiednio w R-GOL oraz SAT. Dla Avallona, transakcja nabycia właściciela sklepów S'portofino nie była jedyną w tym kwartale, gdyż fundusz zainwestował również w producenta całorocznych domów mobilnych – Letniskowo.

Ostatnie miesiące pozwalały też na obserwację postępujących procesów konsolidacyjnych na rynku dealerów samochodów, który dotychczas charakteryzował się wysokim rozdrobnieniem. Ostatnie lata sprzyjały podmiotom z tego sektora, które dzięki warunkom rynkowym związanym z dostępnością aut realizowały istotnie wyższe marże. Ruchy

Artur Wilk Manager w **Navigator Capital**

konsolidacyjne wykonywane są nie tylko przez liderów rynku, takich jak Grupa Cichy-Zasada, która zakupiła udziały w Auto-Wimar oraz aktywa Inter-Welm, Duda Cars przejmującego Voyager Group czy Grupę Bemo, która przejęła aktywa Szpot, ale dotyczą także podmiotów, które były dealerami grupy Stellantis i w wyniku restrukturyzacji sieci tej grupy zdecydowały o chęci pozyskania inwestora.

Najchętniej przejmowano podmioty działające branży **IT oraz Telecom**, które stanowiły przedmiot przejęcia w **26% odnotowanych transakcji**, a także z **branży przemysłowej**, które odpowiadały za **11% transakcji**. Wśród kupujących największą aktywnością wyróżnili się inwestorzy strategiczni z sektora TMT, odpowiadający za **26% transakcji**. Z inwestorów strategicznych dominowały natomiast podmioty z branży IT. Spośród sprzedających dominowali **sprzedawcy prywatni - 82%**, natomiast zdecydowanie sprzedaż ograniczyli **inwestorzy finansowi** – stanowili oni tylko **3%** sprzedających (w porównaniu do **6%** w poprzednim kwartale).